Woensdag 29 September 1943

DAGBLAD

60ste Jaargang, No. 4016

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Alle afgetreden Surinaamse Statenleden herkozen.

U.S.A. - vliegtuig boort 3 Duitse duikboten in de grond.

Nu 1160 plaatsen door Sovjets ontzet.

Sorrento genomen.

ROOSEVELT OVER DE STEUNVERLENING.

President Roosevelt gaf een verklaring uit over de steun aan de Geallieerden onder de leen- en pachtovereenkomsten, welke — naar hij zeide — een nieuw hoogtepunt bereikt heeft in Augustus. In deze maand bedroeg de geleverde steun 1.261.000.000 dollar vergeleken bij de 1.050.000.000 dollar van Juli.

De totale hulp sedert het leen-pacht program begon op 31 Augustus 1941 bedraagt 15.235.000.000 dollar, waarvan 13.016.000.000 dollar in goederen werd overgemaakt en 2.219.000.000 dollar in geboden diensten verstrekt werd.

De hoeveelheid munitie, welke in Augustus werd overgedragen voor gebruik tegen Duitsland en Japan bedroeg 872.000.000 dollar, vergeleken bij 178.000.000 dollar in Juli. Industrie-artikelen bedroegen 152.000.000 dollar tegen 158.000.000 en voedselwaren 90.000.000 dollar tegen 132.000.000 dollar.

Roosevelt zeide, dat de uitbreiding van de wapenproductie door de Noordamerikaanse industrie zo groot geweest is, dat „wij in staat geweest zijn onze hulp aan de strijdkrachten van andere Verenigde Landen op te voeren, terwijl wij ons eigen snel groeiende leger en marine bewapenden".

Hij zeide, dat er vooral de laatste maanden een grote stijging was in de overdracht van vliegtuigen en onderdelen. „Noordamerikaanse vliegtuigen worden in steeds groter aantal door Russische vliegers gebruikt in verschillende krijgsgebieden. De steeds toenemende kracht van onze eigen luchtmacht en van de luchtstrijdkrachten onzer geallieerden, die dag en nacht hameren op Duitsland en de bezette landen, toont aan, dat Hitler geen dak heeft kunnen maken boven de Europese Vesting."

Behalve vliegtuigen, zeide Roosevelt, leveren de Verenigde Staten aan andere landen nog grote hoeveelheden geschut en ammunitie, vaartuigen, strijdwagens en andere voertuigen, materialen voor de industrie en voedselwaren. (Washington, (AP) 28.9).

ZELFBESTUUR VOOR PUERTO RICO.

Wetsontwerp door President Roosevelt ingediend.

President Roosevelt diende bij het Noordamerikaanse Congres een wetsontwerp in, hetwelk — naar hij zeide — het volk van Puerto Rico recht zal geven zijn eigen Gouverneur te kiezen en „de gelegenheid voor de vrije oefening van zijn machten door het plaatselijke zelfbestuur".

De wet word als leidraad voor het Congres ontworpen door een Comité onder voorzitterschap van den Secretaris van Binnenlandse Zaken Harold Ickes.

Roosevelt benoemde het Comité enige tijd geleden en vroeg het om veranderingen in de organieke wet van Puerto Rico te overwegen.

De voorstellen van het Comité werden door Roosevelt gezonden aan het Congres.

Hierin zeide Roosevelt „Er is geen reden waarom hun Gouverneur en andere gezagsdragers nog van buitenaf moeten worden benoemd. In deze phase van Puerto Rico's ontwikkeling is dit niet meer nodig. Er bestaat geen twijfel over de bekwaamheid der Puertorikijnen om thans hun eigen binnenlandse aangelegenheden te leiden om de daarmee gepaard gaande verantwoordelijkheid te dragen. Door het rapportcomité wordt aanbevolen, dat dit feit ogenblikkelijk erkend worde. Ik ben het er mede eens, dat dit gedaan moet worden en stel voor, dat het Congres dit als een questie van billijkheid en rechtvaardigheid ten aanzien der Puertorikijnen zal beschouwen." (Washington, (AP) 28.9).

LEGENTILHOMME COMMISSARIS NATIONALE DEFENSIE.

In een verrassende beslissing benoemde het Franse Nationale Comité Generaal Legentilhomme tot Commissaris van de Nationale Defensie. (Algiers, (AP) 28.9).

ROOSEVELT OVER VEROVERING VAN FOGGIA.

Op een persconferentie noemde President Roosevelt de val van Foggia in Zuid-Italië een der meest belangrijke Geallieerde successen, uit een strategisch oogpunt bezien.

De President zeide, dat deze overwinning de Geallieerde luchtstrijdkrachten dichter bij Duitsland brengt en mogelijk zal maken, dat de luchtmacht dekking biedt aan alle krijgsverrichtingen in Italië en het kustgebied van de Adriatische Zee, vooral in Noord-Italië. De President zeide niet te geloven een militair geheim te onthullen als hij mededeelde, dat de Duitse Generale Staf cirkels getrokken had rond verschillende plekken in Europa met Foggia in het midden.

Tot nu toe — aldus Roosevelt — had een zeer groot deel van Duitsland gelegen buiten het zogenaamde kwetsbaar gebied. Nu zal het dit evenwel niet meer kunnen.

Roosevelt zeide, dat deze overwinning een toonbeeld is van de volledige samenwerking tussen de Geallieerde land- zee- en luchtstrijdkrachten. (Washington, (AP) 28.9).

DE STRIJD OP CORSICA.

Als volgt luidt het Franse communiqué, dat door het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord Afrika werd uitgegeven:

„Er is niets belangrijks te vermelden uit het district ten Westen van Bastia. De vijand heeft zich echter enigszins teruggetrokken naar de heuvels van San Stefano. Langs de Oostelijke kust hebben de Duitsers Aleria ontruimd na hun vooruitgeschoven posten van de Aleria-Corte weg te hebben teruggetrokken. Hun terugtocht is gedekt door slopingen en door het planten van mijnen, die de opmars onzer troepen vertragen. Elementen van een bataljon schoktroepen en patriottische troepen zijn erin geslaagd detachementen van de vijandelijke achterhoede af te zonderen met toebrenging van ernstige verliezen en terugbrenging van gevangenen." (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord Afrika, (AP) 28.9).

SORRENTO GENOMEN.

Het 5e leger is door de bergen getrokken, welke toegang verlenen tot Napels en heeft het gehele schiereiland van Sorrento genomen (Noord-Afrika, (AP) 29.9).

IN HET OOSTEN VAN DE MIDDELLANDSE ZEE.

De Italianen op de Dodecanesen blijken mede te helpen bij de oorlogvoering tegen de as. In de berichten worden zij reeds „mede-oorlogvoerenden" genoemd door de Britten, die vooral de bevolking van Cos en Leros prijzen. Ook de bevolking van het Griekse eiland Samos hielp mede. De Italiaanse generaal Carlo Vecchiarelli, die Athene bezette, en zich aan de zijde van de as bleef scharen nadat Italië zich had overgegeven, is niettemin door de Duitsers weggestuurd uit Athene om een post te gaan bekleden in de regering-Mussolini. (Caïro, (AP) 29.9).

CARLO SFORZA WIL BADOGLIO STEUNEN.

Radio-Algiers meldde, dat Carlo Sforza in een boodschap aan Badoglio, welke werd vrijgegeven door het Hoofdkwartier van den Maarschalk op het vasteland van Italië, zeide bereid te zijn alle steun te bieden aan de tegenwoordige Italiaanse regering, zolang deze pogingen doet om Duitsland te verslaan (Londen, (AP) 28.9).

NOG EEN UNIVERSITEITENPLAN.

Eén Amerikaans „clearing house" bepleit.

De afgevaardigden ter Inter-Amerikaanse Onderwijs-Conferentie zijn te Panama in eerste vergadering bijeen gekomen. Er werd hier gesproken over de mogelijkheid om te komen tot de stichting van een Inter-Amerikaanse Universiteit, die zou rouleren langs alle Amerikaanse hoofdsteden. Over het algemeen gaf men de voorkeur aan een vroeger plan, volgens hetwelk een zodanig instituut in Panama zou worden gesticht. Men kwam evenwel niet tot een formeel voorstel, maar nader verluidt zou de Panamese afvaardiging met een concept komen. De Braziliaanse Minister Paulo Germano Hasslocher zeide, dat Brazilië zich op het standpunt stelde, dat zulk een instituut door alle landen naar de bevolkingstallen moest worden gefinancieerd. Op die wijze zouden dus de Verenigde Staten van Noord-Amerika als nummer 1 komen, de Verenigde Staten van Brazilië als nummer 2, Mexico als nummer 3 enz.

Argentinië kwam met 17 voorstellen, welker hoofdinhoud is om te voorzien in het analphabetisme in Latijns Amerika (Panama, (AP) 29.9).

Bij de Maandag in ons broederstaatsdeel Suriname gehouden verkiezingen voor de Staten zijn alle acht afgetreden leden herkozen. Dit zijn dus de Heren Einaar, Jong Baw, Kraan, Lim Apo, de Miranda, Payens, Zaal en Voorzitter del Prado. De Heer Johan de Miranda (zoon van den notaris en neef van eerstgenoemden Advocaat de Miranda) werd met een overweldigende meerderheid gekozen voor de vacature Bos-Verschuur.

De Heer William Kraan behaalde het hoogste aantal stemmen.

* * *

De G.P.D. deelt nog mede, dat van de verkiezingen voor de Staten van Suriname vermoedelijk eerst hedenavond de uitslag bekend zal zijn. Van de 1719 kiesgerechtigde personen te Paramaribo brachten 996 hun stem uit. Het totaal aantal kiesgerechtigden in Suriname is 2490; hiervan hebben in totaal ongeveer 1500 gestemd.

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 28 September zetten onze troepen in de richting van Krementsjug de ontwikkeling van hun offensief voort en vorderden zij van 15 tot 20 kilometer waarbij 2 districtscentra van het Poltava-gebied en 120 plaatsen genomen werden. Hieronder behoorden 20 grote plaatsen en de spoorwegstations Globina, Reblevka, Galinikha en Potoki.

In de richting van Kiev vervolgden onze troepen hun aanvallende verrichtingen en veroverden zij 38 grote plaatsen op de linkeroever van de Dnjepr.

In de richting van Gomel zetten onze troepen de opmars voort en maakten zij van 10 tot 15 kilometer voortgang. Hierbij werd Krasnaya Gora, districtscentrum van het Orel-gebied veroverd, alsook meer dan 200 andere plaatsen, o.a. 17 grote en de spoorwegstations Zakopitsjye, Gabrovka en Pirukha.

In de richting van Mogilev zetten onze troepen hun offensief voort en vorderden zij van 10 tot 25 kilometer. De steden Kislavlini, Klimovitsji en Krestikovitsji werden genomen alsook 500 andere plaatsen, waaronder 20 grote en 5 spoorwegstations.

In de richting van Vitebsk zetten onze troepen hun offensief voort en maakten zij van 10 tot 20 kilometer voortgang. Hierbij veroverden zij meer dan 300 plaatsen, waaronder Krasnaya, districtscentrum van het Smolensk-gebied, alsook 15 grote plaatsen en 5 spoorwegstations.

Op 27 September hebben onze troepen aan alle fronten 39 Duitse tanks ontwricht of vernield. 71 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur" (Moskou, (AP) 28.9).

AANVAL OP DNJEPROPETROVSK BEGONNEN.

De Britse radio zeide, dat volgens berichten uit Moskou „de Russen begonnen zijn met de aanval op Dnjepropetrovsk, de grote industrie-stad in de Noordelijke hoek van de Dnjepr-bocht. Het Sovjet-geschut beschoot in de afgelopen nacht de verdedigingswerken van de stad zelf op 1700 meter afstand van de tegenoverliggende oever der rivier" (Londen, (AP) 28.9).

3 DUIKBOTEN DOOR EEN VLIEGTUIG VERNIELD.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat 3 Duitse duikboten vernield werden en een vierde beschadigd werd door een enkel Noordamerikaans vliegtuig, dat van een hulpvliegdekschip, het welk op convooidienst op de Atlantische Oceaan voer, opereerde.

De verklaring van de Marine zeide, dat Luitenant Robert Pershing Williams op dusdanige wijze onder de vijandelijke duikboten huis hield. 3 Van de duikboten gingen naar de bodem en een totaal van ongeveer 65 Duitse manschappen werd uit zee opgepikt door torpedojagers. De vierde duikboot liet slechts een reusachtige olievlek op het water achter en werd opgegeven als „waarschijnlijk beschadigd". (Washington, (AP) 28.9).

Het nieuws van vandaag.

Sedert het begin des oorlogs heeft de Paus betoogd Zijn onpartijdigheid onder alle omstandigheden te zullen handhaven. Sedert die dag heeft Hij ook gezegd, dat het de plicht eens Bisschops is temidden van Zijn volk te zijn en te blijven. En was het de Cardinaal-Aartsbisschop van Palermo, die Generaal Patton niet in Zijn paleis, maar buiten de stad in een klooster aantrof, de Paus is het geweest, die bij de bombardementen op Rome geweigerd heeft gebruik te maken van de voor Hem gebouwde schuilkelder en die zodra het signaal „alles veilig" had weerklonken uittrok om temidden van Zijn geteisterde volk te zijn. De Paus is het ook geweest, die bij herhaling heeft te verstaan gegeven, waarin vrienden en vijand te kort schoten. De Paus is het geweest, die toen Kesselring aan de poort van Vaticaanstad klopte, tot tweemaal toe geweigerd heeft met den Duitser te onderhandelen „zolang Rome bezet is". Een 18e invasie volgde toen op de 17 invasies van den Duitser: de bezetting van het St. Pietersplein gelegen binnen de grenzen van het onzijdige Vatican en de daarop uitgeroepen „bescherming van Vaticaanstad". De Paus weigerde die, zoals Hij alles weigert, wat gebasseerd is op de wet van het geweld en Zijne Heiligheid blijft eisen algehele vrijheid van spreken en handelen, welke de onvervreemdbare rechten van Christus' Stadhouder op aarde zijn en blijven.

Hetgeen tot op het ogenblik over de „bescherming" van Vaticaanstad bekend is wordt hiernevens in ons hoofdartikel vermeld. Door deze daad hebben de Nazies niet alleen de millioenen katholieken in het geallieerde kamp nog feller tegen zich in het harnas gejaagd, maar ook Duitsland telt millioenen katholieken. Hitler heeft door deze daad het Duitse thuisfront danig verzwakt, ook al kan hij den Paus als gijzelaar uitspelen, zoals in de historie meermalen is geschied.

Voor het front der wereld staat echter de Paus nog duidelijker afgeschilderd. Zijne Heiligheid heeft de oorlog ondergaan met Haar volk, deze laatste daad heeft den Paus het lot doen ondergaan van alle onderdrukte volken van Europa en Azië.

Zelfs al zou Hitler zich nog verder vergrijpen aan den Paus, dan is daar de gehele geschiedenis om te doen zien, dat met een Pausmoord het Pausdom niet verdwijnt. Integendeel, voor hem geldt temeer het woord van den Fransen schrijver: Celui qui mange le Pape, mange la mort.

Paus gevangene van de nazies.

Onzijdigheid van Vaticaanstad geschonden.

Verbinding Heilige Stoel met buitenwereld niet meer mogelijk.

In Zijn communicandum van gisteren heeft de Hoogwaardige Bisschop van Eleutherna de gebeden van de katholieken verzocht en tevens in gemeenschap met de Bisschoppen van bezet Nederland, van Engeland en van Wales een gebedsdag uitgeschreven voor aanstaande Zondag in verband met de ernst des tijds in het algemeen, het behalen van de overwinning der rechtvaardigheid en de positie van den Paus in het biezonder.

Reeds jongstleden Maandag hebben wij de mededeling van Mgr. Spellman gepubliceerd, dat hij geen contact meer kon krijgen met Vaticaanstad. In feite constateerde Mgr. Spellman, dat de Paus zich niet meer in verbinding kon stellen met de Aartsbisschoppen en Bisschoppen over de wereld. Was dit het officiële bericht, reeds „The Tablet" van 18 September jl. schreef, dat verscheidene uren voordat het betrokken nummer van „The Tablet" ter perse ging, geen bericht meer gekregen was van Vaticaanstad. Een bericht van de „United Press" uit Madrid constateerde, dat de Duitsers practisch de verbindingen van het Vaticaan met de buitenwereld hebben doen ophouden". Vrijdag 17 September berichtte de „Associated Press" reeds in ons eigen blad, dat de kerkroof en -plundering in Rome in volle gang was. De situatie spitste zich zo toe, dat de Paus op 18 September vlakweg weigerde Albert Kesselring te ontvangen, zolang de Duitsers in Rome waren.

Daar Vaticaanstad over een eigen radio-installatie beschikt, moeten de Duitsers, die omstreeks 11 September de onzijdigheid van Vaticaanstad, welke zelfs door een verdragschenner en volkenverdrukker als Mussolini nog was geëerbiedigd, hebb engeschonden.

Sedert dat ogenblik is het stil geworden in het centrum van de Katholieke Kerk. Een Madrileens telegram meldde al spoedig, dat de Duitsers de verbindingen van het Vaticaan met het buitenland in handen hadden genomen.

Volgens de laatste berichten en ook blijkend uit de beangstigende stilte, die rondom de „beschermde" stad gevallen is, is de toestand buitengemeen ernstig. Men kan er niet precies achter komen hoe de nazies zullen trachten voordeel te trekken uit hun bezetting van het Pauselijk gebied. Aan de ene kant zullen zij er wel voor zorgen, dat het Vaticaan niets te lijden hebbe gedurende de tijd van de „bescherming", omdat zij te bevreesd zijn voor een opstand van het Italiaanse volk. Aan de andere kant zullen zij alles in het werk stellen om de Geallieerde bommenwerpers naar de woonstede van den Paus te lokken. Hoe het gaan zal, kan slechts de tijd leren.

Op Dinsdag 14 September werd uit Bern aan de „New York Times" bericht door den correspondent aldaar, dat Duitse valschermspringers de politiedienst op het Sint Pietersplein — dus binnen de grenzen van Vaticaanstad — hadden overgenomen, nadat zij een oproer van minder betekenis in de stad Rome onderdrukt hadden. Hetzelfde bericht maakte nog melding van het feit, dat Paus Pius XII met leden van het Heilig College der Cardinalen een bijeenkomst hield, waarbij besloten werd, dat alle Cardinalen onmiddellijk hun intrek zouden nemen binnen de Vaticaanse Staat. Dit met het oog op de komende ontwikkelingen. Ook zou de Heilige Vader een voorstel van de nazies om van het Vaticaan naar Castel Gandolfo buiten Rome te verhuizen, hebben afgeslagen.

* * *

Het is niet de eerste maal in de geschiedenis, dat het Vaticaan een inval van de Eeuwige Stad of „bescherming" van de Heilige Stoel heeft doorstaan; evenmin is het een nieuwe ervaring, dat de aanvaller zich op de drempel van het Pauselijk gebied bevindt.

Tijdens het pontificaat van den Heiligen **Innocentius I** plunderden de West-Goten onder Alarik in 410 Rome; maar Rome overwon en wist bijtijds de heidenen in zijn schoot op te nemen. Toen in 452 Attila en zijn horden naar Rome opruktten, trok **Leo de Grote** hem tot Mincio nabij Mantua tegemoet en overreedde hij den „Gesel Gods" om Italië te verlaten en vredesonderhandelingen aan te knopen met den keizer. Drie jaren later (455) was dezelfde Paus niet zo gelukkig om de Vandalen onder de aanvoering van Genserik tegen te houden, alhoewel Hij even heldhaftig als te voren den aanvaller tegemoet trad. Rome werd geplunderd, maar toch slaagde Paus Leo er nog in om een gunst van Genserik los te krijgen. Alle burgers van de stad, die niet zouden weerstaan, zouden geen schade en leed ondervinden. Ook de kerken zouden noch beroofd noch verbrand worden.

In 1047 werd Paus **Gregorius VI** door keizer Hendrik III als staatsgevangene naar Duitsland medegevoerd, waar Hij binnen het jaar waarschijnlijk te Keulen stierf. Zijn secretaris echter, Hildebrand, die hem vergezeld had, overleefde de gevangenschap en werd later een der grootste Pausen als **Gregorius VII.** Onder het Pausschap van dezen groten figuur viel Robert Guiscard, hertog van Normandië, in 1084, Rome binnen, waar de tegenpaus Guibert geïnstalleerd werd als beschermeling van Hendrik IV.

Toen in 1294 de tot Paus gekozen kluizenaar Caelestinus V afstand gedaan had van zijn waardigheid, werd Hij opgevolgd door Bonifacius VIII. Het afstand doen van de Pauselijke waardigheid veroorzaakte zulke hevige beroeringen in een alreeds zo wanordelijke wereld, dat Bonifacius het staatkundig oordeelde Zijn voorganger **Caelestinus** onder te brengen in de abdij van Monte Cassino. Toen Caelestinus echter werd overgebracht naar de abdij, wist hij te ontvluchten en verborg hij zich in zijn kluis bij Sulmona. Opnieuw werd hij gegrepen, maar weer vluchtte hij en wist hij zich in te schepen op weg naar Dalmatië. Een storm brak los en de vluchteling werd op het strand geworpen. Weder viel hij in handen van zijn opvolger, die hem op liet sluiten in het kasteel van Fumone te Ferentino, alwaar hij in 1296 stierf.

Buiten de moeilijkheden tussen de Welfen en Ghibellijnen te Florence en in Toscane kreeg de nieuwe Paus ook nog te doen met twee opstandige cardinalen te Rome, nl. Jacopo en Pietro Colonna. Ten gevolge van de onenigheid met de Colonna's, welke uitgroeide tot een werelddomvattende ruzie in de adellijke familie, verliet **Bonifacius VIII** Rome om zich te vestigen in Orvieto. Later keerde hij echter naar Rome terug, waar hij in 1300 het Heilig Jaar vierde. De Colonna's slaagden er echter in om met behulp van Philips IV van Frankrijk de overmacht in Rome te erlangen, waarop de Paus zich terugtrok naar Anagni. Huurlingen onder leiding van Guillaume de Nogaret vervolgden hem tot daar. Zij vonden den Paus verlaten door zijn dienaren, maar onbevreesd.

„Neem mijn hoofd", aldus moet de Paus gezegd hebben, „Ik, een katholiek wettig gekozen Paus en Stadhouder van Christus, verlang te sterven voor het geloof in Christus en Zijn Kerk."

De 85-jarige grijze Paus werd gevangen genomen, doch drie dagen later verlost door het verontwaardigde

ık van Anagni. Het mocht echter niet :en. Opnieuw gevangen genomen epte men hem naar Rome „ter be- ıerming". Hij stierf 11 October 1303 werd opgevolgd door **Benedictus** , die 8 maanden later plotseling tot eeuwig leven overging te Perugia. geruchten, dat hij vergiftigd werd ɔr handlangers van Guillaume de ıgaret, zijn niet geheel ongegrond. Toen 11 maanden later Bertrand rdinaal de Goth, Aartsbisschop van rdeaux en derhalve een Engels on- :daan tot Paus verkozen werd als **emens V**, ging hij niet naar Rome, ar naar Lyon om zich te laten kro- ı. Hij vestigde de geestelijke Stoel ı het Pausdom te Avignon in het idelijk gedeelte van Frankrijk. Zijn de opvolger Gregorius XI was de ste Paus, die Avignon verliet om ır Rome terug te keren in het jaar 77.

De volgende Pausen, die gevangen- ap of onderdrukking te verduren lden, droegen allen de naam van ı huidigen Heiligen Vader, namelijk ıs VI, Pius VII en Pius IX.

n Februari 1798 werd de kranke, jarige Paus **Pius VI** op bevel van Franse Republiek uit Rome ver- ınen. Hij verkoos er echter te ster- ı en zeide tot den Fransen commis- ıs, die hem kwam wegvoeren: „Wij ı meer dan 80 jaar oud; Wij zijn ge- ken door ouderdom en zwakte; Wij ten zelfs niet of Wij de moeilijk- len van de reis zullen kunnen ver- gen. Onze plicht eist Ons hier en j kunnen niet zonder schuldig te zijn ze zorg over Ons volk opgeven. Wij len hier sterven."

Commissaris Haller antwoordde ech- kortaf: „Iemand kan overal sterven. ien gij niet vrijwillig medegaat, zul- wij u met geweld medesleuren." Gedurende enige tijd werd Pius VI angen gehouden in een klooster ıij Florence, maar later kwamen er elen om hem over de Alpen te ren. Op een draagbaar uitgestrekt k de grijsaard over de Mont Genè-

dood bespaarde hem van de smart de vernedering om te verschijnen ır zijn onderdrukkers. Op 28 Augus- 1799 stierf hij uitgeput te Valence Frankrijk na een langdurig pontifi- t van 24 jaren. Hij regeerde langer een van zijn voorgangers met uit- dering van den Heiligen Petrus.

Toen **Pius VII** naar Parijs werd „genodigd" om Napoleon I te kro- tot keizer, ontving hij het nieuws misnoegen. Deze medewerking be- ende niet alleen zuiver de erkenning een nieuwe in feite reeds bestaan- regering, maar tevens de deelne- g aan het vestigen van een nieuwe iastie en wel met een godsdienstige rachtiging. Het verblijf van den is in Rome was echter afhankelijk de wil van Napoleon en de Paus 3. De mogendheden, die het luid- htigste protesteerden tegen de kro- g van een parvenu-keizer door den persten Souverein van het Christen- 1, deden niets om de Heilige Stoel en den onderdrukker te beschermen. lieten hun critiek zelfs niet verge- l gaan van aanwijzingen, waardoor moeilijkheid zou kunnen worden op- əst. Na het stellen van enige voor- ərden vertrok Pius VII naar Parijs ır de kroning. Op de vastgestelde echter, 2 November 1804, kroon- Napoleon zichzelf in tegenwoordig- l van den Heiligen Vader.

Pius IX werd in de morgen van 20 tember 1870 de vrijwillige gevange- van het Vaticaan. Hij verliet nim- de tuinen van zijn paleis en 8 jaar r stierf hij na de langste regering. het Pausdom ooit gekend heeft. stoffelijk overschot werd des nachts door Rome vervoerd om neer- gelegd te worden in de dezer dagen door bommen getroffen San Lorenzo.

Zijn opvolgers Leo XIII, Pius X en Benedictus XV waren geheel hun pontificaat door gevangenen en zo ook was Pius XI het tot aan het Verdrag van Lateranen in 1929. Het sluiten van dit Verdrag van Lateranen zal ongetwijfeld in de geschiedenis geboekt staan als het grootste succes van Mussolini, evenals zijn verbond met de as zijn grootste blunder is.

CURAÇAO

BOODSCHAP AAN DE JOURNALISTEN VAN NEDERLAND.

De volgende boodschap, opgesteld in overleg met Zijne Excellentie den Gouverneur, werd door de Curaçaose Journalisten naar de verdrukte vakgenoten in Nederland gezonden, waartoe de Gouvernementspersdienst en Radio-Oranje medehielpen. De boodschap werd op de sterfdag van wijlen Koningin Emma, op 2 Augustus jl., naar Nederland doorgezonden als hoofdnummer van het Maandagmiddagprogramma.

Aan de Journalisten van Nederland. Een Boodschap van de Curaçaose Journalisten.

Vakgenoten: Enige tijd geleden heeft Radio-Oranje U reeds mededeling gedaan van de voortzetting van de Nederlandse Journalisten-Kring en de Nederlandse R.K. Journalistenvereniging. Beider zetels zijn verplaatst naar het vrije Nederland: Curaçao, met goedvinden van Zijne Excellentie Gouverneur Dr. Piet Kasteel, die tevens het erelidmaatschap van de Nederlandse Journalistenkring aanvaardde, en voor wat de Katholieke Journalistenvereniging betreft met steun van den Apostolisch Vicarius van Curaçao, Monseigneur Petrus I. Verriet O.P., die erelid van de katholieke vereniging is geworden.

Curaçao bezit vijf dagbladen en 4 weekbladen. Deze vrije Nederlandse pers zet uw werk voort. De moeilijke taak van de sluikbladen in Nederland blijft niet onbekend. Wij krijgen ze hier en wij publiceren er uit. Ook in de pers van de Verenigde Staten van Amerika staan stukken uit de ondergrondse pers van Nederland. Houdt vol, strijdgenoten! Houdt vol! De overwinning zal ons zijn!

In één vergadering tezaam zenden de Curaçaose leden van onze beide nationale journalistenverenigingen, die steeds samen zullen vergaderen u hun hartelijkste groet. Onder nazie-druk hebt gij onze beide journalistenverenigingen ontbonden. Wij zetten ze ~~hier tijdelijk voort en hopen, dat de dag~~ niet ver meer zij, dat wij alles weer in uw handen kunnen leggen, handen die bewezen hebben, dat zij in dienst staan van Nederland en Oranje. Houdt vol, strijdgenoten en schrijvers van sluikbladen! Wij bewonderen, groeten en danken u.

De besturen van de Ned. Journ. Kring en de Ned. R.K. Journ. Ver.: Dr. Joh. Hartog, voorz. en I. Bloch en J.A.M. Hart, secretarissen.

MIS VOOR DE ZEELIEDEN.

Het Bestuur van het Apostolaat ter Zee, afdeling Curaçao, deelt ons mede, dat op Rozenkranszondag 3 October as., er in de Pro-cathedrale kerk St. Anna, Bredestraat (Overzijde), een plechtig H. Misoffer door den Havenaalmoezenier zal worden opgedragen voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van het Apostolaat ter Zee, de leden en medewerkenden, alsmede van alle zeevarenden. Aanvang 9 uur.

De gevaren waarin de zeelieden heden ten dage op zee als aan wal nog steeds verkeren en die hen geestelijk en lichamelijk ontwrichten, doen hen meer dan ooit aanspraak maken op onze geestelijke hulp. Het Bestuur heeft daarom de eer allen dringend tot deze dienst uit te nodigen om zich voor bovenvermeld doel in gebed te verenigen.

OVER DE VERDUISTERING.

De Algemeen Militair Commandant verzoekt ons mede te delen, dat de woorden „van middernacht tot zonsopgang" voorkomende in de laatste alinea van het gestelde onder B. van de Openbare Bekendmakingen van 16 December en 1 October 1943, komen te vervallen.



Het gestelde onder B. is nu als volgt: „Licht in percelen en aan de buitenzijde daarvan, waaruit de bewoners/ gebruikers tijdelijk afwijzig zijn, moeten alle **gedoofd zijn.**

Buitenlichten aan huizen en vaartuigen mogen alleen branden, indien voorzien van een ondoorzichtige kap, welke het licht naar boven en rondom afschermt, zodanig dat het directe licht noch uit de lucht noch uit zee zichtbaar is.

Reclame-verlichting moet van een half uur af na zonsondergang gedoofd zijn. Voor straatverlichting mogen alleen die lichten ontstoken worden, die zijn afgeschermd gelijk voor buitenlichten is omschreven.

Er mag nergens direct licht uitschijnen in de richting van de zee."

UIT SURINAME.

DE SURINAAMSE MISSIE NAAR BRAZILIË.

Bij terugkeer van de Surinaamse Missie, welke Brazilië bezocht, werd in Paramaribo een persconferentie belegd. Hier is wat „De West" erover schrijft:

De Heren Mr. Uffelie en Van Exel, die samen met Majoor Vink onlangs een bezoek brachten aan Brazilië, hebben hedenmorgen de pers ontvangen en haar inlichtingen verschaft.

Beide Heren waren zeer enthousiast en roemden de gastvrijheid der Brazilianen.

Bij aankomst te Rio de Janeiro was er een vertegenwoordiger van het Ministerie van Buitenlandse Zaken aanwezig, die hun gedurende hun verblijf in Brazilië met raad en daad heeft bijgestaan.

Majoor Vink werd bijgestaan door een Luitenant van het Braziliaanse leger.

De Nederlandse gezant en de Nederlandse consuls in verschillende plaatsen, alsmede de Heer De Clercq van het Nederlandse Inlichtingen Bureau hebben het hunne er toe bijgedragen om hun verblijf zo aangenaam mogelijk te maken.

President Vargas hebben de Heren ontmoet bij de openluchtmis, die gecelebreerd werd, toen Brazilië één jaar in oorlog was.

Als bijzonderheid kan worden vermeld, dat de hotelkosten in Rio alsmede de reis naar Sao Paulo (heen en terug) door de Braziliaanse Regering betaald werd.

Voorwaar een fraaie geste.

Als alle bezoekers aan Brazilië zijn de Heren over het geziene vol lof. Bezocht werden textiel, chemische, lederschoen- en andere fabrieken.

De geweldige organisatie, die achter dit alles zit, dwingt verbazing af.

Vermeld dient te worden het bezoek aan de zg. frigorifico's (grote vleesfabrieken), waar de koeien levend binnen gebracht worden en als allerlei blikjes waren de fabriek verlaten.

Brazilië heeft te kampen met gebrek aan brandstof, vandaar dat men op straat veel wagens ziet, die met houtskoolgas gestookt worden. Het ombouwen van een gewone wagen voor deze brandstof kost ƒ 800.— à ƒ 900.— Voor een luxe wagen is de prijs ƒ 1500.—

Gevraagd of Brazilië ook op grote schaal de zich in het land bevindende bauxiet-lagen exploiteert, werd door de heren medegedeeld, dat men wel grootse plannen heeft, maar de ontginning nog in het begin stadium verkeert.

Men heeft daar ook een tekort aan arbeiders, bovendien speelt het gebrek aan de nodige machines en het tekort aan transportmiddelen ook een rol.

Het doel van de reis — aldus Mr. Uffelie — was tweeledig.

In de eerste plaats stelde de Nederlandse regering het op prijs het bezoek der Brazilianen van het vorig jaar te beantwoorden en in de tweede plaats wilde zij, dat daarbij iets practisch bereikt werd, nl. het nauwer aanhalen van relaties, die voor beide landen van belang kunnen zijn.

Wat er bereikt is is een zekere „good-will" aan beide kanten.

Desgevraagd deelde de Heer Uffelie mede, dat er een rapport zal worden gemaakt voor de regering. Dit zal echter niet gepubliceerd worden.

Vermeld dient nog te worden, dat de Heer van Exel bij terugkeer naar Suriname één dag bleef in Para in verband met de toenemende handel tussen Suriname en deze Noordelijke Braziliaanse staat.

SCHORSING BOS VERSCHUUR.

Wij lezen in „De West":

De geïnterneerde Bos Verschuur is als gouvernements tekenleraar geschorst, met behoud van tractement. Hiervan worden echter de kosten van internering afgehouden, die ongeveer vijftig gulden per maand bedragen.

ZAL DE „GOSLAR" GELICHT WORDEN?

Wij lezen in „De West":

Te Paramaribo vertoeft reeds enige dagen de Belgische ingenieur Rudolf Ritschie, die zal onderzoeken of het mogelijk is de „Goslar" te lichten.

De Heer Ritschie heeft met verschillende autoriteiten hier gesproken.

Hij is uitgezonden door de Sigfried Olsen Shipping Company te San Francisco, Californië.

NEDERLAND.

VOOR HET VADERLAND.

20 Nederlanders zijn doodgeschoten op beschuldiging van het plegen van drie aanvallen op het gemeentehuis van het Loo (Drente) en het doden van den N.S.B.-er Willem Reilingh, te Zuid Laren, oud consul in Liberta. Het zijn: **Johannes Vis**, koopman te Stadskanaal; **Anne Rutgers**, koopman te Stadskanaal; **Gert Por**, ziekenoppasser te Zuid Laren; **Jan Toet**, boekhouder te Staphorst; **Pieter van Laarhoven**, machinist te Hasselt; **Wessel Knot**, gemeenteambtenaar te Zuid Laren; **Rendert Poel**, leider van de Arbeidsbeurs te Grijpskerk; **Jan de Heer**, Student te Borger; **Roelof Tuin**, boer te Valthermond; **Andries Diepenburg**, Gemeentesecretaris te Odoorn.

VELDRABBIJN S. RODRIGUEZ PEREIRA.

De oud-opperrabbijn van de Portugees-Israelietische Gemeente te 's Gravenhage S. Rrodrigues Pereira is benoemd tot veldrabbijn voor de Joodse soldaten van het Nederlandse leger in Engeland. De regering benoemde hem eveneens tot adviseur in Joodse aangelegenheden na de terugkeer der Regering naar Nederland. De heer Pereira is de zoon van den vroegeren rabbijn te Amsterdam en opperrabbijn te 's Gravenhage wijlen A. Rodrigues Pereira. Hij was tevens leraar in de oude talen aan het gymnasium te Hilversum.

CONFERENTIE VAN RODE KRUIS-LEIDERS.

Dr. H. N. Boon en N. A. J. de Voogd, beide uit Washington, en Mr. N. S. Blom, voorzitter van het Rode Kruis te Londen, zullen Nederland vertegenwoordigen op een conferentie van Rode Kruis leiders, die binnenkort te Washington zal beginnen met het doel een uniform plan te maken voor het zenden van voedsel, kleding en geneesmiddelen naar krijgsgevangenen in Europa en Azië. De conferentie zal trachten de geheimzinnigheid omtrent de verblijfplaatsen van vele krijgsgevangenen die nu in Japanse handen zijn op te heffen en de Japanners hun verplichtingen volgens de internationale wet te doen erkennen. Rode Kruis hulp heeft krijgsgevangenen in Japanse handen slechts zo nu en dan bereikt door middel van schepen die deel namen aan ruil van gevangenen.

OOK DAT.

Het wekelijkse rantsoen paardenvlees is in Nederland verlaagd van 150 tot 100 gram per week per persoon.

KOEN GESPRONGEN.

Mevrouw Fanny Blankers — Koen (moeder van een tweejarig zoon) heeft het wereldrecord verspringen voor vrouwen op haar naam gevestigd met een sprong van 6.25 meters. Enige tijd geleden vestigde zij het wereldrecord hoogspringen voor vrouwen op haar naam met een sprong van 1.71 meter. Aldus meldt Radio Hilversum.

ZOU DAT SUCCES HEBBEN?

De Japanners hebben in Nederlands Indië bekend gemaakt, dat zij Indo-Europeanen, die wensen „mede te werken", met Indonesiërs gelijk zullen stellen, ofschoon zij de Nederlandse nationaliteit bezitten.

WERELDNIEUWS

BRAZILIË ZAL ACTIEF DEEL NEMEN AAN DE STRIJD.

Op de eerste persconferentie, welke gehouden werd na zijn terugkeer uit de Verenigde Staten van Noord-Amerika op 26 September, zeide de Minister van Oorlog Generaal Eurico Gaspar Dutra: „Alle biezonderheden zijn reeds vastgesteld tussen Brazilië en de Verenigde Staten van Noord-Amerika voor de actieve deelneming van een Braziliaans expeditie-leger aan de strijd. De voorbereiding van het Braziliaans leger voor de actieve strijd is al gaande en het zenden van een expeditie-strijdmacht hangt alleen af van de aankomst van nieuwe materialen, waarvan een deel reeds op weg is". (Rio de Janeiro, (AP) 28.9).

NIEUW SCHRIKBEWIND IN DENEMARKEN.

Een nieuw schrikbewind begon in Denemarken, toen Generaal Kurt Daluege, de meedogenloze Gestapo-man, het beheer over het land overnam van Generaal Hermann von Hannecken, die sedert 29 Augustus militaire dictator is geweest. Het nieuwsblad „Dagens Nyheter" van Stockholm zeide dat een van de eerste handelingen van Daluege was, onder persoonlijk bevel van Hitler te beginnen met de deportatie van 6000 Deense Joden. De staat van beleg welke door Generaal Von Hannecken werd afgekondigd werd gehandhaafd, ofschoon hij geen einde kon maken aan de sabotage en het verzet tegen de Duitse bezetting. (Stockholm, (AP) 28.9).

20 SLACHTOFFERS BIJ VLIEGRAMP TE CALCUTTA.

Het Hoofdkwartier van de Noordamerikaanse luchtmacht meldde, dat 20 personen met inbegrip van Noordamerikaanse legerofficieren en gemene soldaten gedood werden, toen Dinsdag een Noordamerikaans transportvliegtuig nabij Calcutta verongelukte. (Stockholm, (AP) 28.9).

GROTE ONTPLOFFINGEN IN LISSABON.

In de morgen van 28 September om 6.10 uur werd Lissabon geschokt door een hevige ontploffing. De ramen van de huizen nabij het Fort Ameixdeira niet ver van de nieuwe luchthaven van Lissabon, ten ZuidWesten van de stad, werden alle vernield. Er wordt gezegd, dat een grote voorraad ammunitie, welke onlangs aangekocht werd voor het fort Ameixdeira, ontplofte. 5 Soldaten werden vermist. Velen werden gewond. De oorzaak van deze ontploffing is niet bekend. (Madrid, (AP) 28.9).

CHURCHILL SPREEKT VOOR ENGELSE VROUWEN.

Op een uitzonderlijke bijeenkomst, waarbij het Britse cabinet Engelands vrouwen in vertrouwen nam, zeide Churchill tot 6000 vrouwelijke vergaderden, dat Groot Britannië's taak is om zijn huidige oorlogsinspanning vol te houden „in het vijfde jaar van de krijg en zo nodig ook in het zesde jaar."

Deze vrouwen, die de industrie, de militaire eenheden en vrijwillige diensten vertegenwoordigen, werden uit alle delen van het land samengebracht om de redevoeringen van leden van het oorlogscabinet aan te horen, voornamelijk ten aanzien van de belangen van de vrouw, alsook om hun vragen te stellen.

Churchill zeide in zijn toespraak: „Hoewel niet gezegd kan worden, dat het gevaar even groot is als in 1940 of tijdens het jaar dat wij geheel alleen stonden, zou een nieuwe reeks gevaren kunnen opdoemen zij het misschien niet zo rampzalig van aanzien doch niettemin dodelijk van karakter, indien deze oorlog op dusdanige wijze gevoerd zou worden, dat de eenheid van de nationale inspanning zou verminderen, dat haar kracht en energie zou afnemen, dat wij uiteen zouden vallen en lusteloosheid zich van ons meester zou maken".

Churchill zeide verder tot de vrouwen: „De vijand hoopt, dat wij oorlogsmoede zullen worden... dat de democratieën zullen verflauwen en wankelen op de lange weg en dat er thans in het vijfde oorlogsjaar twijfel, moedeloosheid en slapheid zal ontstaan, zodat hij in staat zal zijn na een tiental jaren zijn militaire achterstand in te halen en een nieuwe oorlog te beginnen."

Hieraan voegde Churchill toe: „Met behulp van de vrouwen, die in millioenen zijn opgekomen en allerlei werkzaamheden aanvaardden, is Groot Britannië's oorlogsinspanning zoveel mogelijk uitgebreid. Wat het land nu moet doen, is deze inspanning volhouden in het vijfde oorlogsjaar en zo nodig in het zesde oorlogsjaar, want wij zullen nooit stilhouden alvorens wij ons doel hebben bereikt."

De Premier voorspelde: „In het komende jaar zult gij grotere legers zien vechten, gij zult machtiger luchtstrijdkrachten zien slaan op het hart van 's vijands land, doch de feitelijke eisen, welke aan de Britse bevolking gesteld worden, kunnen niet belangrijk worden vergroot. Daarom is nodig standvastigheid van karakter, de grootste nauwgezetheid, ijver en waakzaamheid".

De Minister van Buitenlandse Zaken Anthony Eden, de Minister van Arbeid Ernest Bevin, de Minister van Gezondheid Ernest Brown, de Minister van Voedselvoorziening Lord Woolton en de Voorzitter van de Kamer van Koophandel spraken de conferentie nog toe. (Londen, (AP) 28.9).

MACARTHURS LEGERS MAKEN VOORTGANG OP NIEUW GUINEA.

Generaal Douglas MacArthur, wiens troepen op Nieuw Guinea sinds 12 September de volkomen beheersing hebben over de belangrijke kustlijn van 130 kilometer, die zich uitstrekt van Salamaua tot Finschafen, hebben een aanval geopend in de richting van Madang 270 kilometer verder in Noordwestelijke richting. Deze beweging, terwijl Australiërs de laatste Japanse verdedigingswerken voor het wankelende Finschafen bestoken, geschiedt over land. Deze opmars ontwikkelde zich in de brede Markhamvallei op een punt op 105 kilometer ten Noord-Westen van Lae. Het communiqué van vandaag maakte de verovering bekend van Sagerak, een dorp op ongeveer 112 kilometer ten Zuiden van Madang (Geallieerde communiqué in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, (AP) 28.9).

INTERGEALLIEERDE FOOR AAN DE KAAP.

— Maarschalk Smuts heeft te Port Elisabeth (Kaap-provincie) een grote intergeallieerde foor ingehuldigd, welke ten bate van de oorlogswerken werd ingericht.

Iedere natie had haar eigen paviljoen. Het paviljoen van België waar photographieën van de inspanning der Belgische zeelieden, vliegers en soldaten uitgesteld waren, werd met een bezoek van Maarschalk Smuts vereerd.

De meeste voorwerpen en producten die in het Belgisch Paviljoen verkocht werden — stukken in ebbenhout en in ivoor, inheems mandewerk, koffie, rijst en cacao — waren er verzameld geworden dank zij der bedrijvigheid van den Heer Francken, Consul-Generaal van België, de vrijgevigheid der Belgen in Congo, en in het biezonder der werklieden van de nieuwe koloniale oorlogsnijverheden.

De verkoop heeft een duizendtal ponden sterling opgebracht.

BELGISCH NIEUWS.

— Een uit België ontvangen verslag geeft de volgende biezonderheden over het overlijden van een negenjarig Joods meisje, te Brussel:

„Het kind werd in een Belgisch gezin opgenomen. Op zekere dag vragen twee Duitsers om het meisje te mogen zien ten einde het te ondervragen, en na beloofd te hebben dat zij het kind zouden terugbrengen, nemen zij het in een auto mede.

Twee uren later keren zij inderdaad terug met het kind, dat in goede gezondheid schijnt te zijn. Wanneer de Duitsers vertrokken zijn, vertelt het meisje, dat zij naar een hospitaal werd gevoerd alwaar haar een inspuiting werd toegediend, en dat men haar heeft gezegd, dat zulks werd gedaan om haar tegen de „ziekte des Russen" te vaccineren. Daarop toont het kind de plaats der inspuiting. Men bemerkt inderdaad op de huid een lichtrode plek rond het punt, waar de naald ingedrongen is. Drie uren later begint het meisje te klagen. Haar benen en armen zijn verlamd, en haar doodstrijd begint.

Zij sterft omstreeks twee uur in de morgen, negen uur na haar bezoek aan het hospitaal".

De schrijver van het verslag verklaart, dat hij zich van de echtheid van dit voorval heeft verzekerd door verschillende getuigenissen van onpartijdige personen te verzamelen.

— In Belgisch Luxemburg hebben de saboteurs op vele plaatsen de draden van de seindienst der spoorwegen, doorgesneden.

— Een Vlaamse nazie, de „Truppenfenführer" Jozef van Bunder werd in zijn woning, op de Itterbeek-laan, te Anderlecht-Brussel, met een pistoolschot neergeschoten.

— De grote zagerij te Stavelot, die door de Duitsers werd opgeëist, werd door een brand die door saboteurs werd gesticht, vernield.

— De Duitse militaire rechtbank van Gent heeft den Belg, Hendrik Lambert, Pachter, uit Oostwinkel, ter dood veroordeeld.

Hij werd ervan beschuldigd onwettelijke vuurwapens in zijn bezit te hebben.

Het vonnis werd voltrokken.

— „La Légia", dagblad uitgegeven te Luik onder Duits toezicht, meldt dat „uitgebreide militaire operaties plaats hebben in de wouden van de Ardennen, met het inzicht de terroristen, die er zich schuil houden uit te roeien.

Het is de eerste maal dat de Duitsers bekennen, dat zij overgegaan zijn tot „militaire operaties" tegen de Belgische patriotten.

— Een vijftiental patriotten hebben het electrische hulpstation der „Charbonnages de l'Ouest de Mons" te Elouges, bestormd en, na de nachtwakers geboeid te hebben, de schakelborden doen springen.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Misschien geachte Redactie is het u wel eens opgevallen, dat mensen de schaduw opzoeken, daar de Curaçaose zon soms erg kan steken. Nu echter geachte Redactie, de chauffeurs de schaduw opzoeken bij De Gezelligheid, blijkt daaruit duidelijk, dat zij onwillig zijn passagiers te vervoeren?

Misschien ook, geachte Redactie, hebt u in de „La Union" een verzoek gezien van de Chauffeursbond „San Cristobal", waarin het Bestuur van die Bond verzoekt om clemente toepassing van het artikel van de Politiekeur, waardoor chauffeurs verplicht worden voor het publiek te rijden, daar het in deze oorlogstijd met de bandenschaarste onverantwoord is om deplorabele banden te wagen op slechtere wegen?

Misschien ook, geachte Redactie, wist u, dat vele mensen reeds overleg troffen met chauffeurs, zo ze een enigszins verre reis moesten maken. Zij werden niet direct geïrriteerd, door een of anderen weigerachtigen chauffeur, doch na enige enkele woorden werd hun onmiddellijk een auto aangeboden, die zulk een reis zou kunnen maken.

Misschien, geachte Redactie, las u in uw eigen krant de Statenrede van den Heer José M. P. Kroon, waarin hij spreekt over het optreden niet van de chauffeurs, doch van het „beschaafde" publiek.

Misschien is het u bekend, dat de chauffeurs moeten verzekerd zijn tegen derden en dus geen onverzekerde personen in hun wagen mogen opnemen? Wat moet dus een chauffeur doen, geachte Redactie, zo een persoon met een gezelschap van vijf personen in zijn wagen, die maar vier personen verzekert, er wil inkruipen?

Misschien ziet u, geachte Redactie, dat het geval, waarover u Zaterdag jl. een schoon verslag had, nog wel van andere zijde had te belichten zonder verder nog al te persoonlijk te worden?

C. Casiano,
Technisch adviseur van
de Chauffeursbond „San Cristobal".

Wie zal dat betalen? Stom verwonderd als zeeman over zo iets. Alles wordt ons gegeven tot een wollen truitje toe, maar omdat beweerd wordt, dat geen enkele Amerikaan Curaçao weet te liggen en omdat beweerd wordt, dat men zich gedrukt voelt, na maanden in Amerika geleefd te hebben (en op minder belangrijke eilanden voor de oorlogvoering) weer in de verduistering te zijn te Curaçao, ~~behoeft de Curaçaose bevolking (waaronder niet een vrijwilliger voor uitzending)~~ het kleine ongemak van de totale verduistering niet te voelen.

Is de oorlog al gewonnen? November 1941 wel. De radio stilte werd opgeheven in de Caraïbische Zee totdat, in Januari 1942 het torpederen in de Caraïbische Zee begon.

Tamelijk tevreden over de maatregelen nadien komt het voor ingewijde zeer belangrijke geval van Juli jl.

Scherpere en betere maatregelen werden hier voor zeelui verwacht. Het resultaat is Phase B., zodat nu de ingang voor de ons zo belangrijke haven Willemstad zelfs des nachts gemakkelijk te vinden is.

Waarom geen verbod voor lichten naar zee uit en een verbod voor onnodige lichten (niet naar zee uit), zoals reclamelichten, wat alles bij elkaar een schijnsel naar zee geeft met een goede aanwijzing voor de haven ingang.

Als zeeman gaarne een goede aanwijzing, maar liever niet in zo'n geval. (herinner, niet zeelui, beschieting van Aruba en Bullenbaai). De tijd zal het weer leren, de oorlog is nog niet over.

H. A. Muis, N.I.T. p/a C.S.M.
Emmastad.
„Enige Zeelieden".

Naschrift: De Openbare Bekendmaking betreffende Phase B sub 1 bepaalt al, dat reclameverlichting van een uur na zonsondergang af moet gedoofd zijn. — Red.

CANADA BESTRIJDT DE HOEST.

VAN DE BOVENWINDEN.

Mijn Engels-sprekende medeburgers noemen haar „Laurie", en zelf kent zij geen woord Nederlands. Maar ze is Nederlands onderdaan, en iedere dag zoekt ze de horizonten af naar vaartuigen, die komen en gaan, en ze geeft het sein aan het stadje, dat reikhalzend uitziet naar „iets uit Curaçao", en zij hijst de Nederlandse vlag op een stuk van Nederlands St. Maarten, dat overijld in zee schijnt te zijn vooruitgesprongen.

En beneden het geklapper van de vlag in de gretige wind, — de àl te gretige wind —, staat haar afzichtelijk huis.

Maar iedere avond heeft ze het licht aangestoken, dat den zeeman moest waarschuwen, tot er van Curaçao geen brandstof meer kwam.

En in het zwakke, gele schijnsel van het kustlicht leunde haar bouwvallig keukentje tegen de dikke duisternis als een uitgevreten cadaver, met grijnzendholle oogkassen.

Maar nu brandt er 's avonds geen licht meer op deze plaats en dan weet niemand, dat er daar een schandvlek ligt op het schone lichaam van Curaçao.

Maar in het schelle licht van de brandend-hete dag, wanneer de wind uit het Noord-Oosten verbeten valt op dit onooglijk huis, en de deuren en vensters kwajongensachtig heen en weer smijt en zich stort door de openingen, waar geen ruit meer heel staat, — niet één —, dan staat het lichtwachtershuisje daar op de rug van het vooruitgesprongen land, en kreunt zijn klachten uit over de zee en naar de hemel en tegen de heuvels......

Vanmiddag op de wandeling ben ik haar tegengekomen. Ik sprak haar aan, terwijl ze moeizaam haar heuvel opkwam.

„How is life, Laurie?"

„So, so", zei ze.

Ik keek in de ogen, die de gehele dag de horizonten afzoeken. — Vóór haar had haar vader het gedaan, en vóór hem zijn vader —. Laura kijkt altijd voorbij je heen; misschien zoekt ze je eigen horizont. En ik sprak over haar huis.

„O, u weet het niet. Maar ik kan het u vertellen."

Zou zij het niet kunnen?

's Avonds dringt de tocht door de reten in de vloer. En als het regent loopt Laura met het bed van de ene hoek van het huis naar de andere.

Waarom moest het dak ook zo naar doen?

„Gelukkig regent het niet de gehele nacht", zegt Laura.

Ja, gelukkig!

Er is slechts één ding, dat Laura ongerust maakt — bang maakt zelfs.

„Als er een orkaan komt", zucht ze, „een orkaan." Haar wenkbrauwen trekken even, en haar ogen zetten zich vast op de horizont. Voor hààr komt alles van achter de horizont.

„Als ik nog tijd heb zal ik het huis ontvluchten, en zien hoe de storm het oppakt en neersmakt in de zee. En dan zullen ze een ander bouwen......"

Hiermede had ze mij ontroerd. Ja, àls ze tijd zal hebben. En op mijn weg naar huis ben ik aan het denken geslagen. Zouden ze het in Curaçao wel weten? Neen, zeker niet. Ik ken Curaçao niet van die kant. Zou deze alleenstaande vrouw, die maandelijks slechts enkele luttele guldens ontvangt, in een stormnacht een graf moeten vinden in diezelfde golven, die zij voor anderen veilig houdt?

Ze wéten het niet!

Zouden zij meer bezorgdheid tonen voor de auto van den Gezaghebber der Bovenwinden, waarvoor speciaal een erf met erop staand gebouw schijnt te zijn aangekocht. Deze auto staat op een cementen vloer, — en cement is o, zo duur —, de garage is groter dan Laura's hok en staat netjes in de verf.

Zouden zij?

Neen, zij kunnen het niet weten!

Hier, op deze plaats vraag ik de aandacht van het Gouvernement van Curaçao voor een schandvlek, die het niet op zijn lichaam weet. Ik vraag voor deze vrouw een bewoonbaar huis met drie kamers, een keuken en niet zo een onontbeerlijk huisje. En als er „geen geld is", zoals Laura zegt nog laatst te hebben moeten aanhoren, dan stel ik mijn salaris ter beschikking van het Gouvernement van Curaçao, om van de soliede ruïne van het eens zo kostbaar opgezette radiostation, dat op een paar honderd passen van Laura's hok staat een huis te laten bouwen, omdat het mij pijn doet te weten, dat gij een schandvlek draagt, ergens op uw schoon lichaam, Curaçao.

M. A. Vervuurt,
Bovenwinden.

Onder het hoofd „Uitslag Examen L. O." gehouden op Curaçao op 20 tot en met 27 Augustus 1943, staat in de Amigoe di Curaçao van Vrijdag 24 September jl. o.m.... „Engels L. O. geslaagd 15 Candidaten" enz.

Vlak daaronder staan de namen van slechts 13 geslaagden. Mag ik beleefd vragen wie die twee misdeelden zijn? De ene ken ik wel, dat is mijn dochter: Pauline Johanna Henriette Stede; de naam van de andere ken ik niet.

Wil u dit misschien nog goed maken in een Uwer volgende nummers?

De reden van dit verzoek is omdat de „Amigoe di Curaçao" ook in Suriname veel gelezen wordt en dat onze familie, die reeds kennis draagt van het slagen van mijne dochter, in onaangename onzekerheid zal verkeren, wanneer zij onder de geslaagden haar naam niet mocht lezen in de „Amigoe". Dat U echter die vergissing in orde weet te brengen ben ik ervan overtuigd

L. J. J. Stede.

Naschrift: Onze verontschuldiging na de gemaakte fout. — Red.

DE KWELLENDE ECZEEM VERDWIJNT VLUG.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Wo., 29 Sept.:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 553.

Shipping & Supplies: 7.30 tot 23 uur tel. 51 en 458; 23 tot 7.30 uur Meinster tel. 304.

Scheepvaart Afdeling: Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

Dok Afdeling: De Klerk, tel. 431 en Prins, tel. 330.

Arsenicum en oude kant: Toneelvereniging „Emmastad": 9 October brengt de Toneelvereniging „Emmastad" de première van het toneelstuk „Arsenicum en oude kant" van Joseph Kesselring, in de Nederlandse vertaling van Mevrouw L. Wenckebach-Winckel en onder regie van den Heer M. C. J. Carrière. Dit biezondere toneelstuk, dat alle goede eigenschappen èn van een blijspel èn van een thriller heeft, wordt reeds drie jaar in New York en één jaar in Londen met overweldigend succes gespeeld. Enige ingezetenen van Curaçao, welke in de laatste jaren nog in New York geweest zijn, hebben dit stuk daar reeds gezien en hun oordeel is unaniem zeer enthousiast. Met spanning, en eerlijk gezegd met hoge verwachtingen, wordt dit stuk, waarin naast veel oude bekenden, ook enige nieuwe krachten medespelen, tegemoet gezien en de Curaçaose toneelliefhebbers zullen deze kans om weer eens levende kunst te aanschouwen zeker niet voorbij laten gaan.

NIEUWS UIT BELGIE.

— In bezet België maakt het gebrek aan discipline zulke vorderingen in de rangen van het Duitse leger dat de militaire overheden gebouwen hebben moeten opeisen ten einde er de weerspannige soldaten in op te sluiten.

Te Luik, hebben de Duitsers besloten de St. Leonardgevangenis in een Duitse militaire gevangenis te veranderen. De Belgische gevangenen zouden naar de St. Barbara-gevangenis, nabij de Maghin-brug, overgebracht zijn.

— Een Belgische politie-agent woonachtig te Gilly (Henegouwen) werd door de Duitse militaire rechtbank te Charleroi ter dood veroordeeld, om „hulp aan den vijand te hebben verleend."

— De Duitsers maken bekend dat, in bezet België, het aantal winkels in het klein reeds met een derde werd verminderd en dat er nog vele handelshuizen zullen afgeschaft worden.

— In de loop van een vlucht uitgevoerd door toestellen van het Fighter Command boven België, Nederland en Frankrijk, heeft een Belgisch piloot en spoorwegbrug te Goeraardsbergen met een voltreffer geraakt en heeft er eveneens en locomotief getroffen.



SPORT - RUBRIEK.

Officiële Mededelingen
van
„De Curaçaose Voetbalbond".

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zaterdag, 25 September 1943:	ARUBA — CURAÇAO	3—3
Van Zondag, 26 September 1943:	ARUBA — CURAÇAO	2—2

Juniores:

Jong Holland — S.U.B.T. 2—0 (gestaakt na 27 minuten spelen wegens S.U.B.T. volgens artikel 6, lid 2. Het Bondsbestuur komt hierop nog nader terug).
Scherpenheuvel — Independiente (Niet doorgegaan).

WEDSTRIJDPROGRAMMA.
STADION.

COMPETITIE A-KLASSE.

Zondag 3 October 1943:	Jong Curaçao 1 — Transvaal 1 (Ankoné)
Zondag 10 Oct. 1943:	**Geen wedstrijden in het Stadion.**
Zondag 17 Oct. 1943:	Wordt nog bekend gemaakt.
Zaterdag, 23 Oct. 1943:	CARACAS — CURAÇAO.
Zondag, 24 October 1943:	CARACAS — CURAÇAO.
Zondag 31 Oct. 1943:	Independiente 1 — Jong Holland 1 (Van Rosberg)

COMPETITIE B-KLASSE.

Zondag 3 Oct. 1943:	Veendam 1 — Be Quick 1 (Van Eerden)
Zondag 10 Oct 1943:	**Geen wedstrijden in het Stadion.**
Zondag 17 Oct. 1943:	Be Quick 1 — U.S.C. 1 (Leers)
Zondag 31 Oct. 1943:	U.S.C. 1 — D.T.S. 1 (Viejou)

De wedstrijden voor de B-Klasse en de Reserve-A-Klasse in het Stadion op het Rif beginnen om **14.30 UUR PRECIES.**

Inzake de competitie van de **RESERVE-B-KLASSE** komt het Bondsbestuur nog nader terug.

MUNDO NOBO.

COMPETITIE B-KLASSE:

Zondag 3 October 1943:	Caribe 1 — Scherpenheuvel 1 **(Leers)**
Zondag 10 Oct 1943:	R.C.C. 1 — Veendam 1 (Ercol)
Zondag 17 Oct. 1943: **Resserve A-kl.**	Jong Curaçao 2 — Atlanta 2 (Ercol)
Zondag 31 Oct. 1943:	Jong Curaçao 2 — S.U.B.T. 2 (Brakke)

RESERVE-B-KLASSE:

Zondag 10 Oct 1943:	Independiente 3 — Jong Curaçao 3 (Jansen)
Zondag 17 Oct. 1943:	Caribe 2 — D.T.S. 2 (De Haay)
Zondag 31 Oct. 1943:	Caribe 2 — Independiente 3. (Manuel)

COMPETITIE JUNIORES:

Zondag 3 Oct. 1943:	Caribe — Independiente (Viejou)
Zondag 10 Oct 1943:	Caribe — Scherpenheuvel (Leers)
Zondag 17 Oct. 1943:	S.U.B.T. — Independiente (Viejou)
Zondag 24 Oct. 1943:	Jong Holland — Caribe (Jansen)

SCHERPENHEUVEL.

Zondag, 10 Oct. 1943: **Reserve-B-Kl.**	Veendam 2 — Be Quick 2. (Viejou)

AANVANG DER WEDSTRIJDEN:

Voor de A-Klasse, Reserve-A-Klasse en B-Klasse om 16 uur precies. Voor de Reserve-B-Klasse om **14.15 UUR PRECIES.** De mogelijkheid is echter niet uitgesloten, dat binnenkort over een **vierde** terrein beschikt zal kunnen worden. Zodra dit definitief bekend is, zal hiervan mededeling aan de diverse in aanmerking komende verenigingen gedaan worden. Voor de Juniores des morgens om 10 uur (Speeltijd **2 x 30 minuten**).

Aan **alle** verenigingen wordt nogmaals het verzoek gericht, steeds **zo tijdig mogelijk** de namen van de spelers op te geven, die momenteel in militaire dienst zijn, teneinde de in aanmerking komende speler/schutters vrij te kunnen krijgen voor een te spelen competitie-wedstrijd. Voor speler/schutters, waarvan reeds bekend is, dat zij op de betreffende Zondag vrij zijn, behoeft **niet** te worden aangevraagd, zulks ingevolge uitdrukkelijk verzoek van de autoriteiten. De verenigingen worden **dringend** verzocht hiermede rekening te houden.

Afschrijving: F. Pellicer van de „Union Sporting Club".
Inschrijving: F. Daantje, M. Daantje, A. Hieronimus en F. Sintiago als gewone leden bij „JongHolland".
I. Leito, C. Kwidama, R. Matheu en C. Henriquez als juniores bij „Jong Holland".
Afschrijving: O. Look en R. Benito (alias R. Jansen) als gewone leden van „Jong Holland".
A. Bloem als junior van „Jong Holland".
R. Saragosta als gewoon lid van „Veendam".
Inschrijving: Eddy Schmidt als gewoon lid bij „Veendam".
R. Saragosta als gewoon lid bij „Be Quick".
Schorsing: M. Juliana van de C.R.K.S.V. „Jong Holland" voor onbepaalde tijd. Ingegaan 24 September 1943.
H. Loberto (juniorlid) van S.U.B.T. twee maanden, ingegaan 22 September (wangedrag wedstrijd Subt Jrs. — Scherpenheuvel Jrs. ddo. 12 September 1943).
I. (niet S.) Williams van „Jong Curaçao" zes maanden, ingegaan 22 September 1943 (wangedrag wedstrijd Jong Curaçao 2 — Independiente 2, ddo. 12 September 1943).
Inzake den grensrechter E. Leito komt het Bondsbestuur nog nader terug. Aan de vereniging „Jong Curaçao" zijn verder de volgende boetes opgelegd: ƒ 0,50 ingevolge artikel 18, (R.C.W.); ƒ 1,— ingevolge artikel 32, lid 3 b (H.R.).

HET BESTUUR.